

Sote-esihenkilön pikaopas **PSYKOLOGISEEN TURVALLISUUTEEN**

OLLAPPA-PIKAOPAS

Olennaistamisella uudistumista,
palautumista ja työhyvinvointia -
OLLAPPA -hanke

2023

Mitä tämä pikaopas sisältää?

- **Lyhyt johdanto** psykologiseen turvallisuuteen ja sen merkitykseen
- Tulostettava psykologisen turvallisuuden **huoneentaulu** työyksiköllesi muistutukseksi
 - Antaa perustietoa ilmiöstä ja havahduttaa sen merkitykseen.
- **Psykologisen turvallisuuden kehä -harjoituksen** ohjeistus ja tulostettava harjoituspohja
 - Harjoituksen avulla voitte käsitellä psykologista turvallisuutta edistäviä ja sitä heikentäviä tekijöitä yhdessä tiimin tai työyksikön kanssa.

Psykologinen turvallisuus – mitä se on ja miksi sitä pitää edistää?

Psykologisella turvallisuudella tarkoitetaan ilmapiiriä, jossa on turvallista ottaa sosiaalisia riskejä. Psykologisesti turvallisessa työyhteisössä jokainen voi

- olla oma itsensä ilman, että tulee nolatuksi tai vähätellyksi
- tuoda esiin ideoita ja keskeneräisiä ajatuksia
- kysyä kysymyksiä
- nostaa esiin huolia
- pyytää apua
- myöntää virheitä

Sote-alalla on erityisen tärkeää oppia virheistä ja hallita riskejä. Tämä korostaa psykologisen turvallisuuden merkitystä alalla. Kun huolia ja ideoita uskalletaan jakaa ja virheitä tuoda esiin, organisaatio oppii ja potilasturvallisuus paranee.

Sote-alalla on tärkeää pitää kiinni osaavista työntekijöistä. Psykologinen turvallisuus on alalla tärkeää myös siksi, että se vaikuttaa työntekijöiden hyvinvointiin ja työtyytyväisyyteen. Avoimessa ja erilaisuutta kunnioittavassa ilmapiirissä työntekijät voivat hyvin.

Johto- ja esihenkilöasemissa olevilla on erityisen tärkeä rooli psykologisen turvallisuuden kehittämisessä. Jokaisen esihenkilön olisikin tärkeää olla tietoinen ilmiöstä ja keinoista kehittää sitä.

Haluatko lukea lisää psykologisesta turvallisuudesta?

Tutustu Työterveyslaitoksen maksuttomaan **Pelotta töissä -oppaaseen:**
ttl.fi/oppimateriaalit/pelotta-toissa-psykologinen-turvallisuus-tyoyhteisossa

Tulosta seuraava sivu huoneentauluksi

OLLAPPA

psykologista turvallisuutta

Avoimessa, turvallisessa ja erilaisuutta kunnioittavassa ilmapiirissä yhteistyö on mutkatonta.

Kun epäkohdista uskalletaan puhua ja ajatuksia jakaa, organisaatio oppii ja myös potilasturvallisuus paranee.

PSYKOLOGINEN TURVALLISUUS

Uskallan esittää kysymyksiä, tuoda esiin huolenaiheita, kertoa ideoitani ja myöntää virheitäni.

Voin olla oma itseni ilman pelkoa naurunalaiseksi joutumisesta.

Psykologista turvallisuutta tuottaa, kun johto ja esihenkilöt: kannustavat avoimuuteen | arvostavat vuoropuhelua | puuttuvat epäkohtiin | kutsuvat kaikki mukaan keskusteluun | näyttävät esimerkkiä

MITÄ SINÄ VOIT TEHDÄ?

- Kunnioita eriäviä mielipiteitä.
- Osoita oma erehtyväisyytesi.
- Älä syyllistä toisia virheistä.
- Nosta myös vaikeita asioita esille ja keskustele niistä kunnioittavasti.

PSYKOLOGISEN TURVALLISUUDEN KEHÄ

Harjoituksessa pohditaan psykologista turvallisuutta tuottavia ja sitä estäviä asioita. Tavoitteena on sopia työyksikön omat psykologista turvallisuutta vahvistavat käyttäytymisen tavat ja toimet.

Harjoituksen kesto riippuu ryhmän koosta. Harjoitukselle on hyvä varata riittävästi aikaa, jotta keskustelua ilmiöstä voi käydä kiireettä.

1. Käy läpi psykologisen turvallisuuden määritelmä.

Psykologinen turvallisuus tarkoittaa kokemusta siitä, että ryhmässä voi esittää kysymyksiä, tuoda esiin huolenaiheita, kertoa omia ideoita ja myöntää virheitä ilman pelkoa naurunalaiseksi joutumisesta. Psykologisesti turvallisessa työyhteisössä virheistä ei rangaista, ajatuksia ja huolia uskalletaan tuoda esiin, avun pyytämiseen on matala kynnys ja erilaisuutta arvostetaan.

2. Näytä osallistujille Psykologisen turvallisuuden kehä -kuva (seuraava sivu). Pyydä heitä pohtimaan hetki itsekseen psykologista turvallisuutta edistäviä ja sitä heikentäviä tekijöitä kuvan teemojen osalta.
3. Jaa osallistujat ryhmän koosta riippuen 2–10 hengen ryhmiin. Ohjeista ryhmiä keskustelemaan kuvasta ja kirjaamaan ylös psykologista turvallisuutta edistäviä ja sitä heikentäviä tekijöitä kuvan teemojen osalta. Keskustelulle on hyvä varata riittävästi aikaa.
4. Kokoa ryhmät yhteen ja pyydä jokaista ryhmää kertomaan omat ajatuksensa psykologista turvallisuutta edistävästä ja heikentävistä tekijöistä kuvan teemojen osalta. Kirjaa ne ylös harjoitus pohjaan.
5. Kun kaikkien ryhmien ajatukset on kirjattu, tutustukaa niihin hetki yhdessä. Tunnistakaa seikat, joihin pitäisi kiinnittää jatkossa erityistä huomiota eri teemojen osalta.
6. Päätäkää yhdessä konkreettiset toimet (1 toimi/teema), joihin ryhmä sitoutuu luodakseen psykologista turvallisuutta.

PSYKOLOGISEN TURVALLISUUDEN KEHÄ

Kuvassa on neljä eri psykologisen turvallisuuden teemaa omina lohkoinaan.

Kirjaa jokaiseen **lohkoon** asioita, jotka tuottavat psykologista turvallisuutta juuri tähän teemaan.

Kirjaa **lohkon ulkopuolelle** asioita, jotka estävät psykologista turvallisuutta tähän teemaan liittyen.

